

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vår dato:

25.06.2025

Vår ref:

2025/21289

Deres dato:

13.05.2025

Deres ref:

648492-01

Asplan Viak AS

Saksbehandler, innvalgstelefon

Yngvild Eggen Holm, 32266636

Nesbyen – Innspill til varslet oppstart av detaljregulering for masseuttak ved Tovegen

Vi viser til deres oversendelse datert 13. mai 2025 med varslet oppstart av detaljregulering for masseuttak ved tovegen.

Bakgrunn

Det fremgår av varselet at formålet med planarbeidet er å legge til rette for et masseuttak for uttak av fast fjell. Masseuttaket ligger ca. 5,5 km øst for Nesbyen sentrum og har et areal på ca. 115 dekar.

Området er i kommuneplanens arealdel satt av til LNFR-formål og det er satt krav til konsekvensutredning.

Statsforvalterens rolle

Vi skal bidra til at planer ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser innen landbruk, klima og miljøvern, folkehelse, barn og unges interesser, samfunnssikkerhet og gravplasser.

Statsforvalteren skal arbeide for at Stortingets og regjeringens vedtak, mål og retningslinjer innen våre ansvarsområder blir fulgt opp i kommunale planer. Kommunen er planmyndighet og har ansvaret for at plan- og bygningslovens formelle krav til innhold og planprosess oppfylles i planarbeidet.

Statsforvalterens innspill

Med bakgrunn i at planarbeidet ikke er i tråd med kommuneplanen, vil vi sterkt anbefale at planarbeidet blir satt på vent til området er vurdert og avklart i forbindelse med rullering av kommuneplanens arealdel. Vi mener det er viktig at kommunen vurderer større masseuttak som en del av den overordna planleggingen hvor arealdisponeringen for hele kommunen blir vurdert samlet. På denne måten sikres en samlet avveining av kommunens arealer og man har muligheten til å finne de best egnede arealene. Videre er det også uheldig å avvike fra kommuneplanen som overordnet styringsverktøy da denne gir forutsigbarhet og fastsetter rammer for fremtidig utvikling.

E-postadresse:
sfospost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Pb 325
1502 Moss

Besøksadresse:
Moss: Vogts gate 17
Drammen: Dr. Hansteinsgate 9
Oslo: Stensberggata 27

Telefon: 69 24 70 00
www.statsforvalteren.no/os
Org.nr. 974 761 319

Hvis planarbeidet likevel videreføres, har vi følgende merknader til planarbeidet ut fra nasjonale og vesentlige regionale interesser innen våre ansvarsområder:

Karbonrike arealer og klimagassutslipp

Innen 2030 skal klimagassutslippene i Norge bli redusert med minst 50 % sammenlignet med referanseåret 1990. Dette krever rask og omfattende omstilling i alle deler av samfunnet. Kommunen må styre mot at vi skal bli et lavutslippssamfunn innen 2050, og kommunen skal stimulere til og bidra til reduksjon av klimagassutslipp og økt miljøvennlig energiomlegging.

Varslingsområde har et areal på ca. 115 dekar og består av skog med høy bonitet og middels høy bonitet. Slike arealer er karbonrike og vi viser i den sammenheng til *Statlige planretningslinjer for klima og energi* der det er flere føringer som har som formål å redusere klimagassutslippene. Vi vil spesielt fremheve punkt 4.3 bokstav e, hvor det står at omdisponering og nedbygging av karbonrike arealer skal unngås så langt som mulig og at alternativer skal vurderes. Hensynet til karbonrike arealer er også fremhevet i *Statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet*, jf. punkt 3.10.

En omdisponering av et slik areal vil trolig føre til betydelig klimagassutslipp og vi forutsetter at dette utredes og at alternativer vurderes. Vi viser til at innsigelse skal vurderes ved avvik fra *Statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet* og *Statlige planretningslinjer for klima og energi*, jf. T-2/16: miljøforvaltningens innsigelsespraksis.

Naturmangfold

Varslingsområdet er ikke kartlagt for naturmangfold, men i deler av varslingsområdet er det registrert skog som er ca. 100-119 år. Det er derfor positivt at det fremgår av planprogrammet at dette skal gjøres og at temaet skal konsekvensutredes. Vi viser i den sammenheng til naturmangfoldloven (nml.) §§ 8-12 som inneholder prinsipper for all offentlig myndighetsutøvelse. Sammen med forvaltningsmålene i nml. §§ 4 og 5, skal prinsippene ligge til grunn for saksforberedelsen og avgjørelser som treffes med hjemmel i plan- og bygningsloven, jf. nml. § 7.

Friluftsliv

Området omfattes av Nes østmark som er registrert som et viktig friluftslivsområde. Vi ber om at det legges vekt på friluftslivshensyn. Vi mener derfor det er positivt at dette temaet skal vurderes og omtales i planbeskrivelsen og legger til grunn at påvirkning på friluftsliv og eksisterende turstier utredes nærmere.

Masseforvaltning

Viken fylkeskommune har utarbeidet en [veileder](#) for masseforvaltning i 2021, og vi forventer at massehåndtering og utarbeidelse av masseregnskap inngår i planprosessen.

Massehåndteringsplanen må sikre forsvarlig håndtering av eventuelle forurensede masser og sprengsteinmasser, samt sikre at ikke plastfibrester i sprengstein spres i naturen. Masser som kan inneholde frø fra fremmede og uønskede arter må håndteres på en måte som ikke medfører spredning av disse i miljøet

Reguleringsplanen må sikre at lokalisering og drift av masseuttaket optimaliseres med hensyn til transport, økonomi, miljø, gjenbruk, og avveies mot effektene på nærmiljø, kulturminner, kulturmiljøer, landskap og natur og naturressurser (blant annet jordvern).

Forurensningsfare ved håndtering av jord- og steinmasser

Disponering av jord- og steinmasser kan føre til skade eller ulempe for miljøet – selv om massene i seg selv ikke er definert som forurenset i henhold til forurensningsforskriften kap. 2. For eksempel kan avrenning av sprengstoffrester, organisk innhold og finkornede partikler føre til eutrofiering og nedslamming i nærliggende vannforekomster. Dette er definert som forurensning (jf. forurensningsloven § 6) og er normalt ikke lovlig uten tillatelse etter forurensningsloven § 11, jf. § 7. Det er tiltakshaver som er ansvarlig for å innhente tillatelse etter forurensningsloven i de tilfellene der dette er nødvendig.

Før etableringen av anlegget må det utarbeides en miljørisikovurdering som tar for seg alle hendelser/forhold som kan gi støy- og støvulemper eller forurensning til vann, grunn og grunnvann.

Nærmiljøulemper

Vi mener det er viktig at lokale miljøhensyn ivaretas. Forhold av lokal miljøinteresse vil eksempelvis være knyttet til støy, støv og trafikkhensyn. Åpnings- og driftstider for virksomhetene som holder til på området er viktig i så måte for å regulere dette. Uttak av steinmasser skaper ulemper for omgivelsene i form av støy- og støvutslipp, samt ulemper fra transport med tunge kjøretøyer. Det er støy- og støvgrensene i forurensningsforskriften kapittel 30 som regulerer dette, men det kan være nødvendig med strengere krav. Det er derfor positivt at det skal utarbeides en støyanalyse og vi ber om at det ved eventuell overskridelse av grenseverdiene settes krav til avbøtende tiltak som resulterer i at støygrensene overholdes for støyfølsomme bruksformål i nærområdet. Vi gjør oppmerksom på at det er egne støygrenser for drift på kveld (kl. 19-23) og på lørdager.

Vannforvaltning

Det går en bekk gjennom planområdet med ID: 012-2439-R. Vannforekomsten er en del av Todøla Øvre bekkefelt og har god økologisk tilstand og udefinert kjemisk tilstand. Vi viser til nasjonale føringer om ivaretagelse av vassdragslandskap, vassdragsbelter og vannressurser. I § 1-8 i plan- og bygningsloven er det fastsatt at det skal tas særlig hensyn til natur-, friluft- og landskapsinteresser langs vassdrag. Vi viser også til forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften) § 4 hvor det går frem at tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og minst god kjemisk tilstand.

Vi ser av planprogrammet at bekken i området skal vurderes, også i henhold til vannforskriften § 12, noe vi mener er bra. Det er viktig at videre planarbeid i tilstrekkelig grad redegjør for dette og tar nødvendige hensyn til vannmiljøet og de miljømålene som er fastsatt.

Matberedskap og beiteinteresser

Varslingsområdet er i dag produktiv skog og ligger innenfor området markert som foreningen Nes sankelag – Thoenmarka. Vi viser i den sammenheng til at nasjonale føringer for jordvern, matberedskap og kulturlandskap er vesentlig styrket ved Stortingets vedtak av nasjonal jordvernstrategi i 2023. Det er også satt mål om økt selvforsyning og matberedskap i Meld. St. 11 (2023–2024) som ble vedtatt av Stortinget i 2024 og i Nasjonale forventinger til kommunal og regional planlegging 2023-2027.

Det er for oss uklart om det er beiteinteresser i området. Vi anbefaler derfor at dette inngår som tema i konsekvensutredningen slik at temaet blir belyst og ivaretatt.

Følgende statlige planretningslinjer ser ut til å være relevante føringer for planarbeidet:

- Statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet (2025).
- Statlige planretningslinjer for klima og energi (2024).

Ellers viser vi til [Statsforvalterens forventninger til kommunal arealplanlegging for 2025](#) og til [overordnede føringer for kommunal planlegging innenfor Statsforvalterens ansvarsområde](#). Vi anbefaler nettsidene www.planlegging.no og [Miljøstatus](#).

Vi vil komme tilbake til saken når planen er på offentlig ettersyn, og vurdere om de nasjonale og regionale hensynene er fulgt opp.

Med hilsen

Brede Kihle
fagleder
Klima- og miljøvernavdelingen

Yngvild Eggen Holm
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Nesbyen kommune
Buskerud fylkeskommune

Alfarvegen 117
Postboks 3563

3540
3007

NESBYEN
DRAMMEN